

MAQUINES D'AFEITAR

ECONOMIA DE TEMPS I DINERS

Cap excursionista
deu anar sense una
màquina d'afaitar.

DAQUERIA

TOLL

TELÈFON 3.536

Carrer de Ferràn, 31, i Jaume 1°, 17

Màquines de tots els preus i qualitats

Fulles de totes les marques

Assortit complet en tots els articles d'aquest ram

Ganivets per a camp, viatge i defensa

Estoigs de ferramentes per a motocicletes
i automòbils

Goberts per a camp, gots per a viatge, etc., etc.

Casa la més antiga i important de Barcelona.

FABRICACIÓ I REPARACIÓ

Imp. Miró, S. en C., Ronda de Sant Pau, 10. — Barcelona

EXCURSIONS

NOTICIARI MENSUAL DE LA SECCIO
ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR
BARCELONA

AEP - CDH6
BARCELONA

ANY IV : ÈPOCA 2.ª : NÚM. 38

: : 1.er DE JUNY DE 1918 : :

EL PROTECTOR CENTRO DE DEFENSA DE ASEGURADOS Y GESTOR DE ASUNTOS ADMINISTRATIVOS
Intervención en la contratación de seguros en general y en los expedientes de siniestros.

Patentes de invención e introducción
Registro de Marcas
Nombres comerciales
Dibujos-Modelos

COBRO DE CRÉDITOS = CONTRIBUCIONES E IMPUESTOS

TIRANTE BENEFACTOR (Patentado)

Para el desarrollo del pecho de las señoras, caballeros y niños
Indica enseñable a toda persona que a precio y practique la
higiene en el vestir.

Con el uso del **Tirante-Benefactor** las señoras conseguirán el desarrollo de sus senos, pudiendo prescindir así de medicinas y ungüentos perjudiciales muchas veces a la salud. De venta en casa de los **rs. Eduardo Chillida, s. en 4.º** (Barcelona-Madrid-Valencia) y del fabricante de ligas y tirantes **Smart.**

AMADOR ALSINA

Riera San Juan, 8-Barcelona

que mandará folleto gratis a quien lo pida

Con Benefactor

SECCIÓ ATLÈTICA
DE L'ATENEU

GIMNÀS I DUTXES

Clases de gimnasia sueca, lluites greco-romana i boxa

Quotamensual: 1'50 ptes. Obert de 7 a 12 de la nit.

A L'ALCANÇ DE TOTES LES FORTUNES

606

MALALTIES DE LA PELL SÍFILIS : BLENORRAGIA
VENÈRI

: : MALALTIES ESPECIALS DE LES SENYORES : : :

Rambla del Centre, 7, pral.

(DE 6 A 8)

RAIGS X : ELECTRICITAT : FOTOTERÀPIA, ETC.

F. BERTRAND, S. A.

Avinyó, 25, i Comessa de Sobradiel, 1.—BARCELONA

EINES DE PRECISIÓ, RELLOTGERIA, ÚTILS I
FORNITURES PER A JOIERIA, PLATERIA,
RELOTGERIA I ARTS ANEXES

⌘ Llímes angleses i suïsses :: Fileres
d'estirar fil i roscar :: Burils de
totes formes :: Grates i raspalls
plans i circulars de pèl, acer i cris-
tall :: Paper esmeril :: Tornis i
transmissions :: Serres :: Gresols
i cubetes qualitat extra per a fondre
en plombagina i terra refractària
Pedres i moles amb engranatge per
a esmolar, en gran varietat: en are-
niska, esmeril, Naxos, Carborite,
Carborundum i Arkansas :: Ali-
cates i pinces en gran varietat de
models, etc., etc. :: :: :: :: ::

Dipòsit de soldadura, acreditada i pràctica, TINOL

RELOTGES DE BUTXACA, PULSERA, PARET
I DESPERTADORS :: ESTOIGS, CRISTALLS,
OLIS FINIS

EINES NORD-AMERICANES

Peces recanvi de rellotges corrents i principals marques

Concessió exclusiva per a la venda de fornitures per
al rellotge d'alta precisió JUVENIA

Únic dipòsit de les molles reals STHAL de tremp regu-
lat i resultat garantit per a Ancora cilíndric i Roskoph

Tarifa de preus s'enviarà a qui ho demani

l'apologia de l'Excursionisme, considerat des de diversos punts de vista.

Es donarà a conèixer un programa mínim a seguir, que si els elements excursionistes saben aprofitar-se'n, pot augmentar-se que el dia 16 començarà per al nostre esport una època de floreixement que pot donar fruits meravellosos.

Per això és que amb dalit i entusiasme hem de trobar-nos tots a l'Aplec.

Esbart folklòric

Les frases proverbials catalanes

XIX

«No és la fusta de la barca, sinó la fe que té Marta.»

La fe és la que obra els miracles. Aquesta màxima és tan general i certa, que hi ha una infinitat de casos, llegendes i anècdotes que la corroboren. La psicoteràpia en realitat no es basa en altra cosa. Hi ha varies parèmies i expressions de caràcter proverbial que inclouen aquesta idea. La que avui repleguem és de les més usuals, si bé, segons les contrades, es presenta amb alguna variant.

Uns diuen: *No és per la fusta de la barca, sinó per la fe de la teva mare*, amb lo que vol retreure's a algú que si ha aconseguit quelcom que's proposava no ho deu als mèrits propis, sinó a l'esforç d'un altre.

Altres diuen: *No és per la fusta de la barca, sinó per la fe de Madó Marca*, que és d'un significat idèntic al de la frase anterior. Cada una de les variants té la seva explicació original, però totes convenen en el punt principal, que és demostrar, com hem dit abans, que la fe de les persones és la que fa fer els miracles.

Explicarem nosaltres la que ens sembla més inèdita, o sigui la que ens serveix d'epígraf.

Era una dona, nomenada Marta, que's dedicava a guarir malalts amb fusta de l'Hort de les Olives, de Getsemaní, que li portava un mariner cada cop que de Terra Santa venia. Malalt que begués aigua de la que Na Marta preparava buint-hi olivera santa, era malalt que sanava.

Un dia el mariner, en alta mar, tot revenint d'aquelles terres, va adonar-se que no duia gens de fusta per a Na Marta.

—¡Bo... com ho faré, ara,—va dir-se entre si,—si aquella bona dona em deu estar ja esperant, com a cada viatge!... Va, va,.. tallaré un bocí de fusta de la barca i li donaré, per no dir-li que me n'he oblidat!...—

Pocs dies després d'haver entregat la fusta a Na Marta, el mariner va caure malalt. De remeis prou li'n feien. però, com més anava, més empitjorava, el pobre. Els metges ja'l tenien desnonat; la seva dona, desconsolada, tot era dir-li:

—Però, home, demana a Na Marta que't dongui de la seva aigua!...—

I ell, closos els llavis, pensava:

—¡Com m'ha de curar, si la fusta que li vaig dur era de la barca!...—

Tan mal va arribar, però, que a l'últim va decidir-se a demanar d'aquella aigua miraculosa. Ne va pendre i, fos lo que fos, el cert és que d'aquella hora en endavant, el mariner va anar en bé de la crudel malaltia.

Quan va trobar-se completament bo, va anar a donar les gràcies a la seva guardidora i, besant-li els peus, li digué:

—¡Oh, Marta, bona Marta, lo que m'ha curat ja't puc ben dir jo que no ha sigut l'aigua que m'has donat per beure, no, que ha sigut la teva fe de santa. Ja puc dir per tot, ja, que *no és la fusta de la barca, sinó la fe que té Marta*.

El folklore musical i l'excursionisme

AEP - CDHS
BARCELONA

Exret de la Conferència donada per D. Aureli Capmany, Mestre de Folklore, el dia 6 de febrer, en el local de l'ATENEU, quinta del nostre Cicle sobre excursionisme i coneixements afins.

El folklore i l'excursionisme s'agermanen d'una manera tal, que per estudiar i recollir els documents folklòrics és de tota necessitat la pràctica d'excursions. Cert que per a determinats reculls és convenient conviure amb la gent objecte d'estudi, però no sempre és d'absoluta necessitat; llavors l'excursionista és el que està en condicions de complir

amb l'important tasca d'apropiar-se els materials desitjats, que's troben sempre en tot lloc i que a voltes els propis fills de la localitat examinada no s'han percebut de la llur existència per creure que aquella costum, creença, dita, etc., no tenia prou interès. Per això els primers recol·lectors de les dades de valua folklòrica van ésser excursionistes, i tots els qui han reconegut que tot lo que el poble sap, diu, creu i practica és digne d'estudi, han de recórrer a l'excursionisme per a documentar-se.

La ciència folklòrica presenta molts aspectes; d'ella n'ha fet una encertada classificació el qui fou excel·lent excursionista i folklorista laboriós En Cels Comis, la que donaré a conèixer amb l'objecte de que pugui servir de norma als que al recull o estudi del folklore vulguin dedicar-se.

Extracte del plan de divisió del Folklore Català segons el parer d'En Cels Comis.

- I. Tradicions; A. Mitològiques, B. Religioses, C. Històriques, D. Locals.
- II. Sers fabulosos.
- III. Ciències ocultes.
- IV. Ciències naturals; A. Astronomia, B. Meteorologia, C. Zoologia, D. Botànica, E. Mineralogia.
- V. Agricultura.
- VI. Medicina.
- VII. Geografia.
- VIII. Particularitats de llenguatge.
- IX. Costums; A. Religioses, B. Socials, C. Privades.
- X. Jocs; A. De la infantesa, B. D'adults.
- XI. Rondalles.
- XII. Embarbossaments.
- XIII. Endevinalles.
- XIV. Oracions.
- XV. Música i Poesia: A. CANÇONS: a) Infantis, b) Religioses: 1. *De Nadal*, 2. *De Passió*, 3. *De Sants i Santes*, 4. *Goigs*, c) Llegendàries i Cabal·leresques, d) Històriques, e) Polítiques, f) Lladres i Bandiders, g) Amoroses, h) De costums, i) Burlesques, j) De treball o tasca, k) De camí, l) De capta, m) Corrandes i Follies. B. DANSES: a) Religioses, b) Guerres, c) Amoroses, d) Representatives: 1. *Parlades*, 2. *Mudes*.
- XVI. Aforística general.
- XVII. Preocupacions.

(Qui'l vulgui conèixer en tota sa integritat, el trobarà en l'Arxiu d'Estudis del Centre Excursionista de Terrassa. Any II, número VI, maig de 1912.)

Dels indicats aspectes m'ocuparé sols dels musical, que és l'exposat en tot el seu detall i que'm correspon desenrotllar en compliment del tema anunciat. Ell és el més adequat per a transparentar l'espiritualitat del poble, amb ell pot apreciar-se el grau de sentiment estètic del mateix, puix la música n'és la gran reveladora.

En Pau Pí Ferrer ha de considerar-se el primer que a Catalunya va saber veure en el fons de les nostres gaies cançons, una expressivitat inconfusible, al comparar-les amb la música original dels compositors. En Marian Aguiló i En Manel Milà i Fontanals foren els qui reconeixent la seva capdal importància, emprehgueren la tasca de recollir les cançons que el poble cantava. L'última que sols se van limitar en recollir la lletra, resultant avui que de moltes cançons ja desaparegudes se'n conserva el vers, mercès a la gran obra dels indicats poetes, però se n'ha perdut la música. Més tard, En Francesc Pelai Briz amb la col·laboració d'En Candi Candi publicaren el primer volum de cançons populars sots el títol de *Cançons de la terra*, contenint les corresponents tonades; llibre que fou tan ben acollit, que merescu els elogis de propis i estranys, entre els quals haig de fer menció de lo exposat pel musicògraf i mestre compositor castellà En Francesc Aseño Barbieri, qui lloà l'obra amb les següents línies, extractades de la carta que dirigí a l'editor (*), en la que parlant de la cançó popular diu: «son... el espejo en que se refleja el corazón de los pueblos... esas delicadas flores que llamamos *Cantos populares*... me eran conocidas algunas de las poesías que contiene el libro de las *Cançons de la terra*; no me sucedía lo mismo respecto a su música encantadora... que veo por primera vez... leyéndola me ha ocurrido hacer una reflexión respecto a los distinguidos compositores de música que honran al Principado, y es la siguiente: ¿Cómo no se aprovechan de tan divinas melodías para sus composiciones? ¿Cómo no estudian la parte estética de tan preciosos cantos?... Si tal hicieran... en lugar de hacer imitaciones de las escuelas italiana, alemana o francesa, crearían una *Escuela catalana* que tendría una belleza comparable a la de su poesía, que haría la gloria del país y la de los compositores, cuyas obras serían buscadas y estimadas por todo el mundo...»

Pocs foren els músics que seguiren el consell donat per En Barbieri, quasi sols un pot senyalar-se'n, i aquest és el Mestre Felip Pedrell, l'únic qui s'avencà a l'obra que després han seguit molts dels nostres músics catalans.

Es molt de doldre, no s'hagi donat a la música popular la importància que té, anant a cercar en ella la fesomia pròpia del nostre poble, i no imitant músiques forasteres, succeint com tantes voltes que's va a fora a cercar lo dolent i s'oblida lo bo de casa. Si així s'hagués fet, s'hauria dotat a la nostra música de fesomia pròpia, creant una veritable escola

(*) Aquesta carta fou publicada en el vol. 2 de les *Cançons de la terra* i porta la data de 12 gener 1867.

catalana, la que a l'ensem que hauria interpretat del tot l'esperit popular, hauria donat a conèixer arreu els meritissims tresors que conté.

Dos músics hi han hagut que han anat a cercar en el poble inspiració per a les llurs obres.

En Josep Anselm Clavé, del que pocs són els qui no s'han emocionat a l'oïr alguna de les seves magistrals composicions d'aire bellament catalanes. El gran mestre cercà el sentiment de les seves obres entre el nostre poble, puix en una ocasió en que's trobava a Vilafranca del Penadès, al presenciar com el Xiquets de Valls aixecaven els llurs enginyosos i atrevits castells i a l'oïr la gaia música de les gralles i tabals, l'emocionaren tant que allí mateix escrigué els apunts de l'obra hermostíssima que més tard ens llegà amb el mateix nom de *Els Xiquets de Valls*.

En Josep Ventura, de Figueres, realitzà també una gran obra musical catalana, propagant i difundint la Sardana llarga, anant de vila en vila a ensenyar ell mateix a ballar-la, i reformant l'orquestra d'aquesta clàssica dansa de la nostra terra, convertint la cobla formada per dos músics, la cornamusa, fluiol i tambori, en la que coneixem actualment constituïda per deu músics, creant un nou instrument, la *tenora*, el so de la qual no té parió amb cap dels altres instruments coneguts.

Per a totes les manifestacions de la vida, el poble té cançons, com se desprèn de la classificació exposada; amb elles descriu lo sublim, lo ridícol, lo gai, lo trist, lo bo, lo dolent, tot se troba glosat en la cançó popular. Les de *capta* generalment comenten les bondats d'algun Sant, i les cantaven els captaires a l'implorar almoïna. Entre les de *Nadal*, dites també *nadales*, n'hi han que constitueixen un veritable monument musical. Les *amoroses* formen el dipòsit més gros del nostre cançoner popular. Les de *treball* i *tasca* solen ésser cantades a l'efecte d'alleugerir la fatiga, essent costum acabar-les de cantar al punt que fineix la feina; altres deuen llur origen a haver sigut antigues tonades de dansa o ballet, puix aquest era acompanyat amb el cant, conservant-se malgrat l'haver perdut el costum de ballar-se.

En conjunt, baix dos aspectes pot relacionar-se l'excursionisme amb el folklore musical; l'un és el benefici que d'ell pot treure l'excursionista cantant, durant les seves caminades, cançons de *marxa* o *cani*, fàcilment cantables, ja que essent destinades a aital efecte, la llur extensió està ja apropiada; el cant, indubtablement, li farà més suportable la marxa i contribuirà a que s'adoni menys de la llargada d'un trajecte, fent-li semblar més lleugera la fatiga del camí.

L'altre aspecte és el benefici que pot reportar al folklore l'excursionista recollint tota mena de dades que amb ell es relacionin, fent-ho amb el més gran compte i procurant interpretar amb tota fidelitat les paraules i giros amb que la lletra està cantada, sense posar-hi ni treure'n res.

Quan l'excursionista es troba mancat d'aptituds apropiades per al recull musical, no deixa per això de poder actuar en profit del mateix, ço

és, fixant-se en quins instruments musicals usa el poble, com són fets i com se'ls nomena. El coneixement de l'organografia popular és de capital importància, puix mentre en unes encontrades donen un nom a un instrument, en altres n'hi donen un altre, com passa amb la Cornamusa, coneguda vulgarment per *sac de gemecs*, que en cada comarca se la coneix amb nom diferent, succeït també que segons els llocs, els mateixos noms serveixen per a instruments que en res s'assemblen. Ençà de l'Edat Mitjana va haver-hi una gran evolució en les formes i nomenclatura dels instruments musicals, produïnt-se en l'organografia un veritable desgavell; mitjançant els documents folklòrics podrien aclarir-se molts punts dubtosos.

Les tonades de les nostres cançons populars i dels ballets típics de la nostra terra, constitueixen, doncs, un patrimoni musical de inapreciable valor, és una deixa que ens han llegat els nostres avantpassats, que s'ha anat traspasant de pares a fills fins a arribar a nosaltres; és un tros de cor dels nostres avis, tramès pel sentit de la lletra d'una cançó; és l'esperit dels predecessors, imprès en l'aire d'una tonada; és el bon gust i l'estètica de la nissaga, manifestada en els moviments i gestos d'un ballet; és el tremp d'una raça; és la història de la pàtria; és el fidel retrat de l'esperit del nostre poble, aquest seguit de cançons que's canten perquè ja les cantaven els nostres avis. Fer l'estudi i recull d'elles és fer, per a la Pàtria, història, literatura, art. L'excursionista que logri portar al catàleg de les conegudes, tan sols una tonada nova, podrà tenir la satisfacció d'haver fet un acte meritori en profit de la gran obra de recopilació de tot allò que representa les emocions més íntimes del nostre poble.

L'obra meritíssima realitzada pels capdavanters de la creuada en pro del nostre patrimoni musical popular, mereix que sempre sigui glorificada i reconeguda com a una de les manifestacions del més elevat patriotisme; per això lo fet per En Francesc Alió, a Catalunya, i per N'Antoni Noguera, a Mallorca, ho hem d'agrair sempre tots els catalans que estimem la Pàtria; els senyalarem el camí i, sortosament, cada dia van augmentant els adeptes, i l'obra de dignificar la nostra música popular, encara que a poc a poc, se va realitzant. Els molts Orfeons que arreu de Catalunya s'han anat constituint, al seguir l'exemple donat per l'Orfeo Català, de Barcelona, són i seran indubtablement els encarregats de mantenir viu el prestigi de la música popular.

Ara el Mestre N'Ezequiel Martín us farà sentir l'harmonització, per a piano, del *Ballet de Berga* i del *Ball del Ciri*, feta per l'Alió, i el *Ballet de Sant Joan* i la *Dansa trista* d'En Noguera; a més tres composicions del propi senyor Martín, sobre el tema de la cançó-ballet *El bon caçador* i de les tonades del *Ball dels cascabels* i del *Ballet de Muntanya*.

AEP - CDHS
BARCELONA

EL REI DE XAUXA

Allegret

Veu

Quan el rei se'n va a passeig
a esbargir la borratxera

Chor

tau, tau,
a esbargir la borratxera,

Veu

duu dos patges al davant,
quatre patges al darrera.

Chor

tau, tau,
quatre patges al darrera.

Veu Quan el Rei se'n va a passeig
a esbargir la borratxera,
Chor *Tau, tau,*
a esbargir la borratxera,
Veu duu dos patges al davant,
quatre patges al darrera.
Chor *Tau, tau,*
quatre patges al darrera.

Ja se n'entra pels vinyars
com per terra venturera,
la corona de gairó,
el mantell en bandolera.

L'un li fa camí entre'ls ceps,
el segon li fa dreuera,
els demés lo que li fan,
pam i pipa per darrera.

L'un li porta un moscatell,
l'altre una cepada entera,
els demés diuen pel baix:
—Bona tarda se'ns espera.—

Fa dos passos endavant,
quatre passos endarrera,
s'entrebanca amb un sarment,
cau de nas a la fanguera.

El primer diu:—Valga'ns Deu!—
el segon:—Valga'ns Sant Pere!—
els demés diuen:—Amén,
no és aquesta la primera.—

Ja l'aixequen entre tots
i avall van tal·là-tal·lera;
dos l'estiren per davant,
quatre'l pitgen per darrera.

Aquesta cançó és de les nomenades *de camí* i forma part del recull del conferenciant, qui ha tingut la deferència d'ofrir-nos-la per a il·lustrar millor aquest número.

El dibuix de la capçalera és obra del notable artista, íntim i estimadíssim amic nostre, En Fermí Tubau.

AEP - CDHS
BARCELONA

VIDA EXCURSIONISTA

No sols la Primavera és superba per ésser l'emblema de tots els amors, sinó que ella amb sa exuberància és l'inspiradora de les més belles i grans concepcions. Per això no és d'estranyar que l'esperit excursionista es desvetlli, a l'ésser en aquesta època de l'any, d'una faïso vigorosa, amb encoratjadores idees i belles iniciatives.

Així, doncs, veiem com seguint aquest impuls la vida excursionista es desenrotlla amb esplendor, celebrant-se animes excursions i, malgrat l'encariment escandalós de tots els articles, i ben accentuadament els que a l'excursionisme es refereixen, arreu de muntanya es veu seguit, explorat per estols d'una joventut que frisa per gaudir de les belles encisadores que la Natura ofereix en aquest temps de delícies.

Fruit d'aquesta frisança de vida és l'avant fet per la Secció d'Excursions de l'Ateneu Tarraconense de la Classe Obrera, de la que n'havem rebut els dos números del butlletí que porta publicats.

També sabem que l'Agrupació Excursionista Catalunya organitza una Cursa sols per als socis de dita entitat, en la que procura donar-hi un caràcter purament excursionista.

L'entusiasme que arreu ha produït l'anunci de l'Aplec a Sant Miquel del Fai és la garantia de que aquell acte assolirà un èxit esclatant. Donem-ne mercès també a la gaia Primavera, matrona d'energies.

Igualment havem d'estar d'enhorabona els excursionistes perquè dintre d'algun temps podrem comptar amb noves guies excursionistes de totes les regions de Catalunya, com també dos bons aimants de la muntanya estan preparant un llibre que probablement serà titulat *Excursions llargues*; mes d'això no volem encara dir-ne res, no volem pecar de massa indiscrets.

Realment la Primavera és la renovelladora eterna de l'afany de vida...

El present número de la revista "Excursions" conté un article de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a Catalunya, i un altre de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a França. També hi ha un article de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a Espanya, i un altre de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a Portugal. A més, hi ha un article de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a Itàlia, i un altre de l' Sr. J. M. de S. sobre l'excursionisme a Grècia. Aquests articles són molt interessants i són una bona lectura per a tots els excursionistes.

L'excursió a Sant Joan de les Abadesses, Olot i Girona

BARREJATS amb la gran gentada que, aprofitant els dos dies de festa, fugia de la nostra ciutat per a escampar-se per les diferents enclotades de la nostra terra en busca de sol i aire pur, empenquem també nosaltres, en nombre de 44, la marxa cap a Sant Joan de les Abadesses el dia 31 de març proppassat.

Aquest trajecte ens resultà força atractiu, puix aprofitant la curta marxa que portava el tren, ens podérem fer perfecte càrrec dels diferents aspectes en que es presenta el Montseny, aleshores cobert de neu. Després d'haver travessat la plana de Vic i fet un bon tros de camí acompanyats de l'argentat Ter, que sembla entretenir-se en aparèixer i amagar-se als ulls del viatger, distingirem ben clarament els alterosos cims dels Pirineus, tots ells endomassats amb son mantell puríssim i que talment semblava que ens donguessin la benvinguda. La torra del majestuós monestir de Ripoll ens anunciava que no tardaríem en arribar a nostra fita, i en efecte, prompte obrírem ja la vila de Sant Joan de les Abadesses.

Eren les 11 quan trepitjàvem el simpàtic poble; després d'entrevistar-nos amb l'encarregat dels carruatges que ens havien de conduir a Olot, anàrem tot seguit a fer-nos preparar el dinar a cà la Bonica.

Acompanyats d'un guia recorreguérem la petita vila, de caràcter verament pagès, i visitàrem el Monestir i el Santíssim, riquíssimes joies que demostren l'esplendor del temps en que foren creades. El mont Taga, ens l'haguérem de mirar de lluny, puix teint el temps comptat i havent d'esmerçar una bona estona per assolir el cim de la muntanya, on estan enfilades les mines de carbó, no ens haguera sigut possible visitar-ho si volésem seguir el nostre itinerari.

A dos quarts de quatre ens acomodàvem com podíem en els carruatges que ens esperaven, després d'haver fet un regular dinar, i quelcom tristos, puix el cel estava cobert i començaven a caure quelques gotes.

El trajecte fins a Olot no fou pas tan interessant com comptàvem, puix una boira espessa ens envoltava, no deixant

nos a preciar els pintorescos recons d'aquelles terres, que tant ens hagueren satisfet si el sol hagués volgut cooperar en nostra excursió.

Ja de fosc, i caient l'aigua a dolls, entràvem a Olot. deixant-nos els carruatges al peu de les fondes, que previngudes amb anticipació, ja ho tenien tot preparat.

L'endemà, dia 1 d'abril, a les set del matí, ens reuníem a la plaça tots els excursionistes; el dia era força esplèndid comparat amb l'anterior; emprenguérem la marxa cap al Montsacopa, on el nostre guia ens feu notar l'hermosa vista que des d'allí es domina, vegent-se al peu mateix tota la plana d'Olot enrotllada per un sens fi de muntanyes. Visitàrem l'interessant cràter del volcà de la dita muntanya, i sense perdre temps devallàrem per la part oposada cap a Sant Joan les Fonts. El tros de camí que seguirem per aquest cantó fou força atractiu, puix com que era dia de fira, per tot arreu es veien els nostres típics pagesos que venint d'aquelles rodalies anaven carregats de bestiar, vaques, ovelles i altres animals per a vendre.

Prompte arribàrem a l'hermosa finca del senyor Torras, on havíem de visitar l'interessant criador de truites.

Unes atinades explicacions de l'encarregat ens posaren aviat al corrent del procediment que's segueixen per a conseguir bons exemplars dels dits animalets. I després d'haver recorregut els diferents estancs que serveixen per a la cria, ens acompanyaren a la gran fàbrica de paper del mentat senyor Torras, on amb una amabilitat extremada ens acompanyaren a les diferents seccions de la fàbrica, podent seguir així tot el procés que sofreix el paper des de la seva formació en pasta fins a l'entrega en resmes o bales.

A les onze ens despedíem dels senyors Torras, tot donant-los les gràcies per les moltes atencions que tingueren envers nosaltres; i agafant la vorera del riu, el seguirem en direcció ascendent.

A les dotze tornàvem a ésser a Olot i després del conegut dinar, de nou preníem el tren a les 3,35 cap a Girona.

A la immortal ciutat hi férem un bon nombre de visites, ja que ens sobraven dues hores i les volíem aprofitar. En diferents grups ens escampàrem per la gran població, i després d'haver-la recorreguda a nostre plaer, ens retrobàvem

novament a l'estació. A les set marxàvem cap a Barcelona, tot comentant, com sempre, lo agradoses i interessants que resulten les excursions realitzades en col·lectivitat.

J. T.

L'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya

AMB veritable satisfacció, hem rebut les publicacions d'aquest «Arxiu», que ha tingut la deferència d'enviar-nos el seu president, el Dr. Tomàs Carreras Artau, del que en restem molt agraïts.

Les publicacions rebudes són les següents: *Estudis i Materials. N.º 1. Curs de 1915-1917; Bessenya dels treballs del segon Curs: 1916-1918.*—*Noves investigacions, i Qüestionaris.*

També vam rebre l'invitació al curset sobre «Relacions entre l'Etnografia i la Psicologia dels pobles», al que hauríem assistir amb gust si no hagués arribat a mans nostres retrassada.

Poques són les nostres aptituds en afers folklòrics, emperò no per això deixarem de col·laborar-hi i de recomanar als nostres consocis i amics que ho facin també, a qual objecte publicuem la llista dels qüestionaris fins avui publicats.

- I. Corpus Paremiològic Català.
- II. Folklore dels fenòmens atmosfèrics.
- III. Les jornades de la vida: «Naixement».
- IV. Ètica i Dret consuetudinari i Economia popular de Catalunya: «Costums i tractes més usuals referents a bestiar».
- V. La Cançó popular catalana.
- VI. Qualitats mentals del poble català: «Trets característics i sancions populars, motius, àlies, mals noms, penjaments, vituperis, etc.»
- VII. Qualitats mentals del poble català: «Comparances populars».

A tothom qui vulgui col·laborar a tan patriòtica tasca, li seran donats tota mena de detalls i facilitats dirigint-se al «Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona. Així se'l pot nomenar àdhuc membre col·laborador de l'«Arxiu», publicant-se els seus treballs en les ressenyes anyals i altres publicacions de l'«Arxiu», les que's regalen gratuïtament a tots els membres col·laboradors.

AEP - CDHS
BARCELONA

Les tarifes reduïdes

BASANT-SE en l'anormalitat de les actuals circumstàncies, les Companyies de ferrocarrils prengueren l'acord de suspendre, a partir del dia 15 del passat mes de maig, la tarifa reduïda X 17. Aquesta decisió feria sensiblement els interessos excursionistes i, en general, el de les obres de cultura, que ja prou dificultats troben en nostre país. En vista d'això nosaltres vam creure que lo que procedia era al menys mirar de recabar dels poders públics que tal projecte no's portés a terme, i a tal objecte vam dirigir una raonada exposició al sefior ministre de Foment fent-li veure els perjudicis que ocasionava l'acord de les Companyies. A més se li va cursar el següent telegrama:

«Francesc Cambó, Ministre de Foment.—Madrid.

La secció d'Excorsions ee l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme. 30), entitat de cultura ja coneguda de V.E., li suplica prengui en consideració l'exposició que li adreça avui protestant contra l'acord de les Companyies ferrocarrils de suprimir Tarifa X, 17 en moments en que és més necessari que mai fomentar un intens intercanvi entre tots els espanyols per a que, coneixent-nos, aprenguem a col·laborar conjuntament en l'obra de reconstruir el país.

Aquesta secció espera serenament la ferma intervenció de V. E. fent revocar l'esmentat acord.

El saludem respectuosament.

El president de la secció,
Amades.»

La restauració de la desitjada Tarifa X 17 no fou possible, emperó les Companyies, en son defecte, n'han establert una altra que si bé no omple el buit deixat per l'anterior, no fa tan gravosa la manca d'aquella.

Hem de fer constar el decidit i franc apoi que en la nostra demanda ens ha dispensat el molt honorable diputat per les Borges, En Francesc Macià, incansable campió de les causes justes, qui la recomanà al ministre i recabà el millorament de les tarifes del Director general de ferrocarrils. Rebi l'expressió del nostre profund agraïment.

NOTES

L'Esbart fotogràfic d'aquesta secció projecta varies millores en el seu laboratori, que'l posaran en condicions encara més acceptables. Aviat se cridarà uua reunió d'Esbart per a renovació de càrrecs i demés assumptes.

A fi de facilitar l'obtenció del nostre NOTICIARI a les persones que sense pertànyer a l'ATENEU tenen el gust de llegir-lo, tenim una classe de socis subscrits, els quals, satisfent la quota d'una pesseta cada mitja anyada, tenen el NOTICIARI i les demés publicacions que la secció edita.

Amb l'èxit esperat tingué lloc els dies 19 i 20 del passat mes de maig l'anunciada excursió a l'Ebre. Com suposàvem, va resultar per demés interessant i agradosa, especialment el trajecte del riu, com podran fer-se'n càrrec els nostres llegidors per la ressenya que'n publicarem en nostre vinent número.

L'excés d'original ens ha impedit el poder publicar en el present número el IX article d'ELS INSECTES, que tracta de llur vida col·lectiva i publicarem el mes que ve.

CONSELLS PRÀCTICS

Contra lo que generalment es creu de que el millor tractament per a les afeccions orgàniques del cor és evitar tot exercici corporal, fins els menys feixucs, per a no danyar gens l'orgue afectat; recents experiments practicats pel doctor Oertel han demostrat que l'exercici corporal metòdic i proporcionat, com l'ascensió gradual a les muntanyes, és un dels millors mitjans de regularitzar les funcions del cor i enfortir son sistema muscular decandit, promovent la circulació de la sang.

AEP - CDHS
BARCELONA

PROGRAMA PER A JUNY DE 1918

Dia 9, matí.

Visita al Laboratori de les Investigacions arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, amb conferència explicativa pel Catedràtic En Pere Bosch Gimpera.

Punt de reunió: Plaça Nova, a les 10.30.

Dia 15, nit.

Junta general reglamentària de l'Ateneu. A les 22.

Dia 16.

Excursió a Sant Miquel del Fai, per a concórrer a l'Aplec Excursionista Català.

Sortida: Per l'estació del Nord, a les 6.

Dies 23 i 24.

Excursió a les Guilleries: Manlleu, Santuari de Mondois, Osor, La Sellera i Girona.

Sortida: Per l'estació del Nord, a les 6.

Retorn: Per l'estació de França, a les 23.

Pressupost: 16 pessetes.

Dia 26, nit.

Junta general ordinària de la secció d'Excursions. A les 22.15.

Dies 29 i 30.

Excursió als Pireneus: Ripoll, Ribes, Querals, Núria i Puigmal.

Sortida: Per l'estació del Nord, a les 6, retornant a les 19.

Pressupost: 25 pessetes.

AEP - CDHS
BARCELONA

AVÍS IMPORTANT

El dia 26, al vespre, la nostra secció celebrarà la reunió general reglamentària per a la renovació de càrrecs. Esperem veure-hi un bon estol dels nostres companys, puig la seva presència, unida a l'encert en escollir els individus que han de regir la secció durant una altra anyada, ha de contribuir de debò a que la tasca que ve realitzant-se no decaigui un sol moment.

VACANT

Librería, Imprenta y Casa Editorial

DE

J. Ruíz Romero

Sucesor de J. BASTINOS

PELAYO, 52 :: Apartado 513 : Teléfono A. 4819 :: BARCELONA

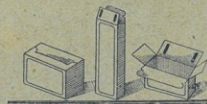

Este establecimiento es uno de los más antiguos e importantes de Barcelona y de España :: En él se hallan de venta toda clase de obras de 1.ª y 2.ª Enseñanza, científicas, literarias, de medicina, etc.

Trabajos de imprenta de todas clases
Prontitud, esmero y economía

VACANT

FABRICA DE CAPSES
DE CARTRÓ

Vda. de JOAN RABASEDA

DIPUTACIÓ, 162

- Teléfon A. 1302 -
BARCELONA

Capses de fusta

Forratge mecànic de cartró

Mostraris

Capses plégants, desmontables, etc.

EL FARO

Hospital, 127 : BARCELONA

Recibidas las novedades de primavera y verano

Variado surtido en trajes a medida
Ropas confeccionadas para caballero y niños.
Camisería : Corbatería : Géneros de punto.
Sombreros, Gorras, etc., etc.

ECONOMIA VERDAD

PRECIO FIJO